

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3273/2020
03.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Весне Поповић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александар Маринковић, адвокат из ..., против туженог ЈП „Електропривреда Србије“ са седиштем у Београду, кога заступа Александар Будалић, адвокат из ..., ради исплате разлике зараде, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2038/20 од 13.08.2020. године, у седници већа одржаној 03.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2038/20 од 13.08.2020. године, одбија жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог Основног суда у Београду П1 1460/18 од 27.05.2020. године, а захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби се одбија.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 72.858,32 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Првог Основног суда у Београду П1 1460/18 од 27.05.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да му на име накнаде штете због мање исплаћене зараде за период од 01.03.2014. године до 01.02.2015. године, исплати укупан износ од 118.583,15 динара, са законском затезном каматом на појединачно опредељене месечне износе почев од датума доспелости, па до коначне исплате, ближе одређене овим ставом изреке, као и да на наведене износе надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, на име тужиоца, уплати припадајуће доприносе по основу обавезног пензијског и инвалидског осигурања, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.400,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2038/20 од 13.08.2020. године, ставом првим изреке преиначена је пресуда првостепеног суда у ставу првом и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете због мање исплаћене зараде за период од 01.03.2014. године до 01.02.2015. године, исплати укупан износ од 118.583,15 динара, са законском затезном каматом на појединачно опредељене месечне

износе почев од датума доспелости, па до исплате, ближе одређене овим ставом изреке, као и да на наведене износе надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање на име тужиоца уплати припадајуће доприносе за пензијско и инвалидско осигурање. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде и одбијен као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 1.400,00 динара, а обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 125.840,00 динара, а изнад досуђеног износа одбија се захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка пред првостепеним судом. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 36.340,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужени због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да се о истој расправља применом одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

С обзиром да је ревизија туженог дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11 и 55/14), то није било потребе да се о истој одлучује као посебној ревизији.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. а у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је засновао радни однос код Привредног друштва „Колубара метал“, које је 31.12.2013. године статусном променом припојено Привредном друштву РБ „Колубара“ ДОО Лазаревац. Тужени је правни следбеник наведеног друштва, који је преузео запослене. Према одредби члана 11. уговора о припајању од 29.11.2013. године, друштво стицалац (као послодавац следбеник), је било дужно да на запослене друштва преносиоца примењује општи акт друштва преносиоца (послодавца претходника), најмање годину дана од дана извршене статусне промене, односно промене послодавца у складу са чланом 150. Закона о раду. У периоду од јануара 2014. године до фебруара 2015. године, тужени је као послодавац следбеник на основу Споразума закљученим са синдикатом утврђивао посебну цену радног сата за запослене у огранаку „Колубара метал“, у складу са колективним уговором тог друштва од 22.07.2012. године, у нижој вредности од вредности цене рада одређене за остале запослене. Потраживање тужиоца представља разлику између зараде исплаћене тужиоцу (према утврђеној цени радног сата из Споразума са синдикатом) и зараде осталих запослених код туженог обрачунате по вишој цени радног часа.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да је тужени био у обавези да годину дана од припајања Привредном друштву РБ „Колубара“ ДОО Лазаревац, на права и обавезе запослених примењује колективни уговор ПД „Колубара метал“ од 22.07.2012. године. Како је на основу наведеног

колективног уговора тужени закључивао споразуме са синдикатом, којима је утврђивана вредност радног сата за запослене из Огранка „Колубара метал“ и у складу са тим тужиоцу обрачунавао и исплаћивао зараду, поступао је сагласно одредбама члана 150. Закона о раду и члана 11. Уговора о припајању, па је из ових разлога тужбени захтев тужиоца одбио као неоснован.

Другостепени суд је усвајајући жалбу тужиоца, преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев за исплату разлике зараде тужиоцу. По оцени другостепеног суда погрешно је примењено материјално право, јер је првостепени суд занемарио да се запосленима гарантује једнака зарада за исти рад или рад исте врсте остварен код послодавца, у смислу одредбе члана 104. став 2. и 3. Закона о раду. Тужени није могао да примени колективни уговор послодавца претходника и да са овлашћеним синдикатом закључи споразуме о вредности радног часа за запослене у Огранку „Колубара метал“ који су у мањој вредности од вредности радног часа одређеног за запослене у осталим организационим јединицама. Према ставу другостепеног суда послодавац следбеник је у року из члана 150. Закона о раду, имао могућност да измени опште акте и закључи нови колективни уговор и изједначи коефицијенте за радна места и на тај начин испуни законску обавезу да запосленима исплаћује једнаку зараду за исти рад, као што је то учинио након истека тих годину дана. Из ових разлога првостепену пресуду је преиначио, а тужбени захтев тужиоца усвојио.

По оцени Врховног касационог суда овакво становиште другостепеног суда заснива се на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 147. Закона о раду, прописано је да у случају статусне промене, односно промене послодавца, у складу са законом послодавац следбеник преузима од послодавца претходника општи акт и све уговоре о раду који важе на дан промене послодавца, док је одредбом члана 150. истог закона, прописано да је послодавац следбеник дужан да примењује општи акт послодавца претходника најмање годину дана од дана промене послодавца, осим ако пре истека тог рока: 1) истекне време на које је закључен колективни уговор код послодавца претходника; 2) код послодавца следбеника буде закључен нови колективни уговор.

Чланом 104. став 2. и 3. Закона о раду, запосленом се гарантује једнака зарада за исти рад или рад исте вредности који остварује код послодавца. Под радом исте вредности се подразумева рад за који се захтева исти степен стручне спреме, иста радна способност, одговорност, физички и интелектуални рад.

Полазећи од наведених норми, погрешно је другостепени суд оценио да је тужени требало да донесе нови колективни уговор и пре истека годину дана од промене послодавца. Према наведеним одредбама закона тужени је био у обавези да најмање годину дана од припајања примењује колективни уговор Привредног друштва „Колубара метал“, што је он и учинио, а одступање од тога предвиђено је само уколико пре истека тог рока истекне време на које је закључен колективни уговор код послодавца претходника или ако код послодавца следбеника буде закључен нови колективни уговор, а што се у конкретном случају није догодило. Тужени је вршио обрачун зараде тужиоцу према вредности једног радног часа, утврђену споразумима (чија измена није тражена, у смислу члана 33. став 3. Колективног уговора) и у складу са општим актом послодавца претходника и законом. Супротно ставу другостепеног

суда, ниједном одредбом закона или општег акта није предвиђено да је тужени требало да закључи нови колективни уговор пре истека годину дана (осим у законом наведеним случајевима). Према томе, правилно је првостепени суд одбио тужбени захтев тужиоца за исплату разлике у заради, јер та разлика није последица неоправданог вредновања истог рада, како погрешно закључује другостепени суд, већ је резултат примене императивних норми.

Такође, правилно се ревизијом указује да другостепени суд није утврдио да су у конкретном случају у питању зараде за исти рад, односно рад исте вредности, код запослених који су преузети из Привредног друштва „Колубара метал“ и других запослених код туженог, с обзиром да се тек након тога може применити наведено начело, односно гаранција једнаке зараде. Наиме, чак и у ситуацији када сви запослени на пословима неког радног места, обављају исте послове, а остварују различиту зараду, то не води несумњивом закључку да је дошло до повреде принципа једнаке зараде за исти рад, већ се та тврдња мора и доказати, јер зарада запосленог зависи између осталог и од радног доприноса запосленог, одговорности, као и радног учинка.

Из наведених разлога другостепена пресуда је преиначена, одбијена жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда, сагласно члану 416. став 1. ЗПП.

Туженом су досуђени и трошкови ревизијског поступка, с обзиром на успех у поступку по ревизији, па је обавезан тужилац да туженом накнади трошкове у износу од 72.858,32 динара и то за састав ревизије износ од 12.000,00 динара и на име судских такси износ од 60.858,32 динара, сагласно одредбама члана 153, 154. и 163. Закона о парничном поступку, Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр.121/12, 99/20) и Таксене тарифе из Закона о судским таксама („Службени гласник РС“, бр.28/94, 95/18).

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић